

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 282/2011-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júla 2011 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou H., spol. s r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľa a advokáta Mgr. J. H., vedené pod sp. zn. Rvp 1498/2011 a sp. zn. Rvp 1499/2011, ktorými namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16 CoE 47/2011-50 z 31. marca 2010 a č. k. 5 CoE 85/2011-30 z 29. marca 2011, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 1498/2011 a sp. zn. Rvp 1499/2011 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1498/2011.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 20. júna 2011 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej Advokátskou kanceláriou H., spol. s r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľ a advokáta Mgr. J. H., ktorými namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) č. k. 16 CoE 47/2011-50 z 31. marca 2010 a č. k. 5 CoE 85/2011-30 z 29. marca 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Na základe zmlúv o úvere (ďalej len „zmluvy“) uzavretých 1. decembra 2004 a 13. júna 2005 poskytla fyzickým osobám úver v sume 663,88 €, ktoré spolu s ďalšími poplatkami boli dlžníci povinní vrátiť v 2 mesačných splátkach (vec vedená pod sp. zn. Rvp 1499/2011) a v 10 mesačných splátkach (vec vedená pod sp. zn. Rvp 1498/2011). Vzhľadom na skutočnosť, že dlžníci neuhradili niekoľko po sebe idúcich splátok, dostali sa do omeškania.

1. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1498/2011 bola 30. apríla 2005 spísaná pred notárom zápisnica a 14. júla 2005 bol podaný návrh na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného Okresným súdom Partizánske (ďalej len „okresný súd“) 4. augusta 2005 začal nútený výkon rozhodnutia, exekúciu. Okresný súd exekúciu ex offo uznesením č. k. 2 Er 1116/2008-22 z 10. decembra 2010 vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 16 CoE 47/2011-50 z 31. marca 2010 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil.

2. Vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1499/2011 bola 5. novembra 2005 spísaná pred notárom zápisnica a 12. marca 2006 bol podaný návrh na výkon exekúcie súdному exekútorovi. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 7. júna 2006 začal nútený výkon rozhodnutia, exekúciu. Okresný súd exekúciu ex offo uznesením č. k. 3 Er 1449/2008-16 z 13. decembra 2010 vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením č. k. 5 CoE 85/2011-30 z 29. marca 2011 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnostiach okrem iného uvádza:

„... okresný súd vydal poverenie, t. j. riadne preskúmal exekučný titul pred vydaním poverenia na zahájenie exekúcie. Týmto svojím postupom okresným súd vytvoril sťažovateľovi i povinnému právnu istotu a súčasne legitímne očakávanie sťažovateľa užívať svoj majetok - pohľadávku posilnenú ochranou súdom v rámci dozoru nad núteným výkonom práva, tzv. exekúciou voči majetku povinného.

Následne okresný súd bez zvláštneho podnetu, t. j. bez podnetu exekútora, sťažovateľa alebo povinného, zahájil konanie na zastavenie exekúcie, pričom pred zahájením tohto konania neposkytol priestor účastníkom exekučného konania vyjadriť sa k zahájeniu konania o zastavení exekúcie.

Týmto postupom okresný súd porušil zákonom a ústavou garantovanú rovnosť strán, keďže zahájením konania z vlastného podnetu jednoznačne nahradil vôľu jedného z účastníkov exekúcie na úkor sťažovateľa, ktorý zahájením konania stratil právnu istotu a legitímne očakávanie užívať svoj majetok, nastolený vydaním poverenia na vykonanie exekúcie a následným zahájením núteného výkonu práva, tzv. exekúciou.

Z časového hľadiska okresný súd, ani krajský súd nijakým spôsobom nezdôvodnil aký verejný záujem povýšil nad verejný záujem dohľadu nad výkonom exekúcie a prečo práve v tomto okamžiku zahájil okresný súd konanie na zastavenie exekúcie, t. j. či v období od vydania poverenia na vykonanie exekúcie do zahájenia konania na zastavenie exekúcie sa zmenili akékoľvek zákonné alebo iné podmienky pre výkon tejto exekúcie a/alebo exekútor porušil akúkoľvek povinnosť uloženú mu exekučným poriadkom.

Domnievame sa, že cieľom oprávnenia súdu zahájiť konanie na zastavenie exekúcie bez návrhu vyplývajúce z príslušných ustanovení exekučného poriadku je chrániť verejný záujem ochraňujúci účastníkov exekúcie pred nezákonnou činnosťou exekútora v exekučnom konaní. Účelom tohto oprávnenia súdu zahájiť konanie na zastavenie exekúcie bez návrhu nemohlo byť oprávnenie takéhoto súdu nahradiť vôľu oprávneného alebo povinného v exekučnom konaní, keďže obe strany majú exekučným poriadkom garantované rovné postavenie, t. j. povinný mohol zahájiť toto konanie na zastavenie exekúcie na svoj návrh a nebolo potreba, aby súd konanie zahajoval bez návrhu.

V tomto prípade okresný súd, ani krajský súd neidentifikovali ochraňovaný verejný záujem, ktorý by bol akokoľvek nadradený verejnému záujmu zachovania rovnosti práv účastníkov v exekučnom konaní, čo spôsobuje protiprávnosť zahájenia konania súdom bez návrhu.

Ďalším porušením práva sťažovateľa okresným súdom a krajským súdom v priebehu konania na zastavenie exekúcie, vyplývajúce z odôvodnenia predmetných rozhodnutí je vykonanie dokazovania zvláštného podnetu a bez znalosti vôle účastníkov konania, a to opätovným preskúmaním exekučného titulu a súvisiacich dokladov najmä predmetnej zmluvy o úvere. V priebehu tohto konania súd nedal priestor na vyjadrenie účastníkom konania k vykonaným dôkazom, ani nedal možnosť navrhnúť nové dôkazy v tomto konaní, ktoré by zvrátili jeho rozhodnutie zastaviť exekúciu. Táto skutočnosť je významným porušením povinnosti súdu oboznámiť účastníkov konania o vykonaných dôkazoch a možnosti účastníkov sa k týmto vyjadriť alebo navrhnúť nové dôkazy... Podľa názoru sťažovateľa, v posudzovanom prípade došlo k zásahu do jeho práva pokojne užívať majetok zo strany štátneho orgánu tým, že súd exekúciu zastavil, čím znemožnil nútený výkon práva, na ktorý sťažovateľovi vznikol na základe zmluvy o úvere nárok a ktorý bol zabezpečený zákonom predvídaným exekučným titulom pod dohľadom súdu. Uvedený zásah do vlastníckych práv sťažovateľa nie je v súlade s požiadavkami Protokolu 1 Dohovoru druhej vety a predstavuje zásah do pokojného užívania majetku sťažovateľa resp. predstavuje de facto zbavenie vlastníctva. Zásah do práva pokojne užívať majetok musí spĺňať v zmysle Protokolu 1 Dohovoru a konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva 3 podmienky, a to aby i) bol zásah vykonaný vo verejnom záujme, ii) zásah bol primeraný sledovanému cieľu a iii) bol uskutočnený na základe zákona.“

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnostiach navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o nich nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej práva „*na spravodlivý proces vyplývajúce z článku 6 ods. 1... dohovoru... a na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu...*“ napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší napadnuté uznesenia, veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok

vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

Sťažovateľka v sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy adresovaných ústavnému súdu vyjadruje svoje výhrady proti uzneseniam krajského súdu č. k. 16 CoE 47/2011-50 z 31. marca 2010 a č. k. 5 CoE 85/2011-30 z 29. marca 2011, ktorými podľa jej názoru došlo k neprípustnému zásahu do jej práva na spravodlivé súdne konanie tým, že krajský súd verifikoval zastavenie už prebiehajúceho exekučného konania bez toho, aby sa sťažovateľka mala možnosť k tomu vyjadriť, čím súčasne malo dôjsť aj k neprípustnému zásahu do jej práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže v dôsledku zastavenia exekučných konaní malo byť z exekúcie oprávnenej sťažovateľke upreté právo na vrátenie majetku od povinných.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí na spoločné konanie, avšak v súlade s § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy primerane použiť na prípadné spojenie vecí § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1498/2011 a sp. zn. Rvp 1499/2011, z ktorých vyplýva ich právna a skutková súvislosť, a prihliadajúc taktiež na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd aplikujúc § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 1 OSP tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd štandardne poukazuje na svoje ústavné postavenie vymedzené v čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ale súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol, alebo nebol náležité zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Ústavný súd v danom prípade považoval za potrebné zaujať stanovisko k zásadnému právnomu problému nastolenému v sťažnostiach sťažovateľky, ktorý spočíva v tom, či krajský súd rozhodujúci v rámci exekučného konania o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu, ktorým bola exekúcia zastavená, má (obdobne ako prvostupňový súd) právomoc skúmať v tomto štádiu konania prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu (v okolnostiach namietaných prípadov notársku zápisnicu).

Podľa § 58 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) exekúciu možno zastaviť na návrh alebo aj bez návrhu. Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku) alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku), upravuje Exekučný poriadok podrobne, ustanovenie okamihu, kedy tak má alebo môže urobiť, nie je explicitne ustanovený. Z uvedeného možno vyvodit' záver, že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. To znamená, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať.

II.2.1 Sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 1498/2011

Krajský súd uznesením č. k. 16 CoE 47/2011-50 z 31. marca 2011 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 2 Er 1116/2008-22 z 10. decembra 2010, ktorým tento vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju, ako vecne správne v súlade s § 219 ods. 1 OSP, na základe skutočnosti, že notárska zápisnica, ktorou sa oprávnený domáhal nároku voči povinnému, nebola spôsobilým exekučným titulom, pretože odporovala ustanoveniu § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

V uznesení krajského soudu č. k. 16 CoE 47/2011-50 z 31. marca 2011 sa okrem iného uvádza:

„V preskúmvanej veci oprávnený podal návrh na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je notárska zápisnica č. k. N 1810/2005, NZ 18709/2005, NCRLs 18454/005 zo dňa 30. 04. 2005, na základe ktorej splnomocnený advokát Mgr. T. K. uznal v mene povinného dlh v celkovej sume 1.345,45 eur (z ktorého úver a poplatok predstavuje suma 1.194,98 eur) spolu s úrokom z omeškania 0,25 % denne od 06. 02. 2005 do zaplatenia. Celý dlh pozostáva z istiny, nesplateného úveru, poplatku z úveru, trov právneho zastúpenia a trov za spísanie notárskej zápisnice.

Napadnutým uznesením č. k. 2Er/1116/2008-22 zo dňa 10. 12. 2010 súd prvého stupňa vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil podľa § 5.7 ods. 1 písm. g/ Ex. por. z dôvodu, že exekúcia v danej veci je neprípustná, nakoľko exekučné konanie je postihnuté takou vadou, ktorá bráni prípustnosti exekúcie.

V preskúmvanej veci bola spornou najmä otázka, či exekučný titul, ktorým v danej veci má byť notárska zápisnica vydaná notárom JUDr. O. Ď. je exekučným titulom v zmysle ust. § 41 Ex. por.

Predpokladom exekúcie je existencia rozhodnutia (okrem prípadu, ak sa exekúcia vykonáva na základe vykonateľnej notárskej zápisnice). O aké rozhodnutie sa musí jednáť, podrobnejšie upravuje § 41 Ex. por. Vo všeobecnosti je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok (§ 41 ods. 1 Ex. por.). Paragraf 41 ods. 2 Ex. por. taxatívne vymenúva, na podklade akých rozhodnutí je možné vykonať exekúciu. Okrem iných, exekúciu je možné vykonať na základe notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila (§ 41 ods. 2 písm. c/ Ex. por.).

Z obsahu spisu je nepochybne preukázané, že vyhlásenie účastníka o uznaní právneho záväzku a súhlase s vykonateľnosťou podľa § 274 písm. e/ O. s. p. a s exekúciou podľa § 41 ods. 2 Ex. por. obsiahnuté v notárskej zápisnici č. k. N 1810/2005, NZ 18709/2005, NCRLs 18454/2005 zo dňa 30. 04. 2005 spísaná notárom JUDr. O. Ď. je za povinného vykonané advokátom Mgr. T. K., ktorého na tento úkon splnomocnil povinný v zmluve o úvere č. 3171559 zo dňa 01. 12. 2004, uzatvorenej medzi oprávneným a povinným,

uvedená zmluva bola uzatvorená na vopred pripravenom formulári, ktorého obsah povinný nemohol ovplyvniť, z čoho je zrejmé, že osobu advokáta si povinný nevybral slobodným výberom na základe vlastného uváženia, ale tento bol vopred určený oprávneným. Táto skutočnosť odôvodňuje aj obavu, že záujmy takto určeného advokáta sú v rozpore so záujmami povinného, analogicky ako v § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Každý právny úkon urobený touto osobou za povinného, teda aj vyhlásenie obsiahnuté v notárskej zápisnici, ktorá je exekučným titulom je absolútne neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka; Súd prvého stupňa preto správne vyhlásil exekúciu vykonávanú na základe neplatného exekučného titulu za neprípustnú a v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ Ex. por. ju zastavil.“

II.2.2 Sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 1499/2011

Krajský súd uznesením sp. zn. 5 CoE 85/2010 z 29. marca 2011 potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 3 Er 1149/2008-16 z 13. decembra 2010, ktorým tento vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju, ako vecne správne v súlade s § 219 ods. 1 a 2 OSP.

V uznesení krajského súdu č. k. 5 CoE 85/2011-30 z 29. marca 2011 sa okrem iného uvádza:

„Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, ktorý považoval zmluvu o úvere uzatvorenú medzi účastníkmi dňa 13. 06. 2005 za spotrebiteľskú zmluvu a súd prvého stupňa túto zmluvu opodstatnene posudzoval z hľadiska jej súladu s ustanoveniami občianskeho zákonníka chrániacimi spotrebiteľa a s článkom 6 bod 1 smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5. apríla 1993. V tejto súvislosti súdny dvor rozhodol, že nerovný stav medzi spotrebiteľom a dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy. Vnútroštátny súd je preto povinný preskúmať ex offio nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel. Súd prvého stupňa správne konštatuje, že aj podľa platnej právnej úpravy SR nie sú zmluvné ustanovenia, ktoré sú v rozpore s kogentnými ustanoveniami pravidiel na ochranu spotrebiteľa platné, a preto nie sú pre spotrebiteľov záväzné.“

Exekučným titulom bola v danej veci notárska zápisnica č. N 5747/2005, NZ5247/2005, NCRLs 51810/2005 spísaná dňa 05.11.2005 notárom JUDr. O. Ď. (§41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku). Notárska zápisnica je vykonateľná za splnenia predpokladov vymedzených v citovanom zákonom ustanovení. Formálna stránka vykonateľnosti notárskej zápisnice spočíva v dodržaní formy zápisnice ako je upravená v ust. § 47 Notárskeho poriadku a materiálna stránka spočíva, v dodržaní obsahových náležitostí, ktoré predpisuje § 41 ods. 2 Exekučného poriadku. Notárska zápisnica musí obsahovať presné označenie oprávneného, povinného, ďalej presné vymedzenie práv a povinností na plnenie, presný rozsah, obsah a čas plnenia. Za najdôležitejšiu náležitosť exekučnej notárskej zápisnice treba považovať súhlas povinného s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, pretože až tento prejav vôle povinného robí z notárskej zápisnice verejnú listinu, ktorá je spôsobilá byť exekučným titulom na nútený výkon povinností, uvedenej v jej obsahu. Aj v danej veci odvolateľ akceptuje zákonnú požiadavku, aby notárska zápisnica, ktorá má byť exekučným titulom podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku obsahovala uznanie určitého právneho záväzku. Takýmto právnym záväzkom je uznanie peňažného dlhu. Podľa citovaného zákonného ustanovenia je síce rýdzo procesno-právnym inštitútom, avšak tento inštitút nadväzuje hmotnoprávny základ, teda na ustanovenia občianskeho, prípadne obchodného práva o uznaní dlhu. Materiálnou náležitosťou vykonateľnosti predmetnej notárskej zápisnice je tak uznanie daného nároku a súhlas povinného s vykonateľnosťou tejto povinnosti.

Z obsahu spisu je nepochybne preukázané, že vyhlásenie povinnej o uznaní právneho záväzku a súhlase s vykonateľnosťou obsiahnuté v notárskej zápisnici bolo za povinnú vykonané advokátom Mgr. T. K., ktorého na tento úkon splnomocnila povinná v zmluve o úvere zo dňa 13. 06. 2005. Uvedená zmluva bola uzatvorená na vopred pripravenom formulári, ktorého obsah povinná nemohla ovplyvniť, z čoho je zrejmé, že osobu advokáta si povinná nevybrala slobodným výberom na základe vlastného uváženia, ale tento bol vopred určený oprávneným. Uvedené zmluvné dojednanie preto opodstatnene sud prvého stupňa považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko povinná ako spotrebiteľ týmto zásadným spôsobom zhoršila svoje zmluvné postavenie a dôsledkom toho vznikol nepomer v právach a povinnostiach medzi oprávneným a povinnou v neprospech povinnej ako

spotrebiteľa, bez akejkoľvek možnosti ovplyvnenia obsahu tejto podmienky zo strany spotrebiteľa.

V danom prípade preto súd prvého stupňa správne vyhlásil exekúciu za neprípustnú a v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku exekúciu zastavil, keď notárska zápisnica, ktorá bola v danej veci exekučným titulom pre vykonanie exekúcie, bola spísaná na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, a nie je preto spôsobilým exekučným titulom.“

Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukazuje aj na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ktorý v rozsudku sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 2007 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená.“.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenia krajského súdu nezasahujú neprípustným spôsobom do práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Právo na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu považovať za arbitrárne, zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutých uznesení krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Exekučného poriadku a Občianskeho zákonníka podstatne pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a z ústavného hľadiska akceptovateľné.

V súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s napadnutými rozhodnutiami krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

S prihliadnutím na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a s poukazom na to, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (resp. základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy) nie je právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

II.3 K namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

V súvislosti s namietaným porušením práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné poukázať na svoju stabilizovanú judikatúru, súčasťou ktorej je aj právny názor, podľa ktorého všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým nepochybne patrí aj právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie

nevyplynie z toho, že všeobecný súd súčasne porušil aj ústavnoprocené princípy postupu vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. z čl. 6 dohovoru. Keďže ústavný súd nezistil porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označeného práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V opačnom prípade by sa ústavný súd stal opravnou inštanciou voči všeobecným súdom, a nie súdnym orgánom ochrany ústavnosti podľa čl. 124 ústavy v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy. Ústavný súd by takým postupom nahradzoval skutkové a právne závery v rozhodnutiach všeobecných súdov, ale bez toho, aby vykonal dokazovanie, ktoré je základom na to, aby sa vytvoril skutkový základ rozhodnutí všeobecných súdov a jeho subsumpcia pod príslušné právne normy (obdobne napr. II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08, IV. ÚS 82/09, III. ÚS 103/2010).

Ústavný súd navyše po preskúmaní napadnutých uznesení krajského súdu dospel k záveru, že z odôvodnenia napadnutých uznesení krajského súdu nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že nimi došlo k neprípustnému zásahu do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže krajský súd v posudzovaných prípadoch ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy a rozhodol v zmysle ustálenej judikatúry formulovanej najvyšším súdom.

Ústavný súd konštatuje, že z tohto dôvodu neexistuje taká príčinná súvislosť medzi napadnutými uzneseniami krajského súdu a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie tohto práva po prijatí sťažností na ďalšie konanie. Ústavný súd preto sťažnosti pri predbežnom prerokovaní aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2011